

Referenties voor belang van borstvoeding

Belang van borstvoeding voor kind

Borstvoeding beschermt tegen infecties

- Gastro-intestinale infecties (rota, NEC,...) [Quigley](#) (2007), [Kramer](#) (2012), [Victora](#) (2016), [Ardiç](#) (2018), [Frank](#) (2019)
- Respiratoire infecties [Quigley](#) (2007), [Horta](#) (2013), [Victora](#) (2016), [Frank](#) (2019)
- Urinaire infecties [Marild](#) (2004), [Levi](#) (2009), [Lee](#) (2020)
- Acute otitis media [Horta](#) (2013), [Bowatte](#) (2015), [Victora](#) (2016), [Ardiç](#) (2018), [Frank](#) (2019)
- Mogelijk bscherming tegen bacteriële meningitis, bacteriëmie, sepsis (meer onderzoek nodig)

Borstvoeding beschermt tegen atopische ziekte [Greer](#) (2019) en asthma [Lodge](#) (2015). Mogelijk ook tegen allergische rhinitis [Lodge](#) (2015) en eczeem [Lodge](#) (2015): matige evidentie, meer onderzoek nodig

Borstvoeding beschermt tegen leukemie [Amitay](#) (2015), [Güngör](#) (2019)

Borstvoeding beschermt tegen obesitas: Groeiende evidentie [Wallby](#) (2017), [Liang Wang](#) (2017), [Jung Won Lee](#) (2018), [Rito et al](#) (2019)

Borstvoeding beschermt tegen diabetes type 2 en mogelijk ook type 1: meer onderzoek nodig [Horta](#) (2013), [Lund-Blix](#) (2015), [Victora](#) (2016)

Borstvoeding beschermt tegen malocclusies [Romero](#) (2011), [Peres](#) (2015), [Victora](#) (2016)

Verband tussen borstvoeding en incidentie wiegendood [Alm](#) (2015), [Thompson](#) (2017)

Verband tussen borstvoeding en intelligentie [Horta](#) (2013), [Belfort](#) (2013), [Victora](#) (2016)

Belang van borstvoeding voor moeder

Borstvoeding beschermt tegen borstkanker [Jernström](#) (2004), [Stuebe](#) (2009), [Zhou](#) (2015), [Chowdhury](#) (2015), [Victora](#) (2016)

Borstvoeding beschermt tegen eierstokkanker [Luan](#) (2013), [Da-Peng](#) (2014), [Chowdhury](#) (2015), [Victora](#) (2016)

Borstvoeding beschermt tegen diabetes type 2 [Aune](#) (2014), [Chowdhury](#) (2015), [Victora](#) (2016)

Borstvoeding beschermt tegen postnatale bloedingen en zorgt voor uitgestelde maandstonden [Kramer](#) (2012), [Chowdhury](#) (2015), [Victora](#) (2016), [Del Ciampo](#) (2018)

Borstvoeding beschermt tegen osteoporose [Del Ciampo](#) (2018)

Snellere terugkeer naar gewicht van voor de zwangerschap [Brandhagen](#) (2014), [López-Olmedo](#) (2016), [Del Ciampo](#) (2018), [Krause](#) (2019)

Minder angst en stress en een verbeterd lichaamsbeeld [Del Ciampo](#) (2018)

Mogelijke bescherming tegen PPD [Borra](#) (2015), [Figueiredo](#) (2013)

Dosisgerelateerde gezondheidsvoordelen

Luchtweg- en middenoorinfecties	
72% lager risico op hospitalisatie wegens infectie lagere luchtwegen in 1 ^e levensjaar	4 mnd UBV
4 x meer kans op longontsteking bij 6 mnd UBV vs 4 à 6 mnd UBV	6 mnd UBV
Ernst van virale bronchiolitis 74% lager bij 4 mnd UBV vs geen BV of GV	4 mnd UBV vs GV of geen BV
23% lagere incidentie middenoorinfecties BV vs KV	BV
50% lagere incidentie middenoorinfecties bij meer dan 3 mnd UBV vs minder	> 3 mnd UBV
63% minder ernstige verkoudheden, oor- en keelinfecties	6 mnd UBV
Infecties van spijsverteringsstelsel	
64% minder GI infecties tot 2 mnd na einde BV	BV
Necrotiserende enterocolitis	
58% lagere incidentie van NEC bij prematuren	BV
77% lagere incidentie van NEC bij prematuren	UBV vs GV
36% lagere incidentie SIDS	BV > 1 mnd
Allergische aandoeningen	
27% lagere incidentie asthma, atopische dermatitis en eczeem bij laag-risico kinderen	UBV 3 à 4 mnd
42% bij kinderen met familiale voorgeschiedenis van atopische ziekte	
Glutenintolerantie	
52% reductie van risico op glutenintolerantie	BV tijdens introductie is weerlegd! (2006)
Diarree	
31% reductie	BV
Obesitas	
15 à 30% lagere incidentie	BV
Elke maand BV geeft 4% lager risico	
Diabetes	
Tot 30% reductie type 1 diabetes	Min. 3 mnd UBV
40% reductie type 2 diabetes	BV
Kinderleukemie en andere kinderkankers	
20% reductie acute lymfatische leukemie (ALL)	Min. 6 mnd BV
15% reductie acute myeloïde leukemie (AML)	
20% reductie acute lymfatische leukemie (ALL)	Tot 6 mnd BV
15% reductie acute myeloïde leukemie (AML)	
Neurologische ontwikkeling	
Hogere intelligentie scores	Min. 3 mnd UBV
Betere neurologische ontwikkeling op lange termijn bij prematuren	
Gezondheidsvoordelen bij prematuren	
<ul style="list-style-type: none"> • draagt bij aan ontwikkeling van immuunsysteem (minder sepsis en NEC) • minder rehospitalisaties in jaar na ontslag op NICU • lagere incidentie NEC, waardoor lagere mortaliteit en minder groeistoornissen en neurologische beperkingen • betere voedseltolerantie en snellere overgang naar volledig enterale voeding • Op 1ft 8 jr hogere IQ, meer witte hersenmassa en hoger totaal hersenvolume indien moedermelk op NICU • Extreme prematuren hadden op leeftijd 18 en 36 maanden hogere scores op mentale, motorische en gedragstesten naarmate ze een grotere proportie moedermelk kregen op NICU. • Lagere incidentie en lagere ernst van retinopathie • Op lange termijn lagere incidentie van metabolisch syndroom en in adolescentie lagere bloeddruk en betere leptine en insuline metabolisme. 	<p>BV</p> <p>BV</p> <p>BV</p>
Gezondheidsvoordelen voor moeders	
<ul style="list-style-type: none"> • minder bloedverlies postpartum en sneller herstel van baarmoeder • uitgestelde menstruatie en betere spreiding van zwangerschappen • lager risico op diabetes type 2 bij moeders zonder voorgeschiedenis met zwangerschapsdiabetes. Elk jaar BV betekende 4 tot 12 % lager risico. • Bij cumulatieve BV-duur > 12 md, lager risico op rheumatoïde artritis • Bij cumulatieve BV-duur van 12 à 23 mnd lagere incidentie van hypertensie, hyperlipedemia, cardiovasculaire aandoeningen en diabetes en lagere incidentie van premenopauzale borstkanker en eierstokkanker • cumulatieve BV > 12 mnd verlaagt risico op borstkanker en eierstokkanker met 28% • elk jaar BV geeft 4,3% reductie van risico op borstkanker 	<p>BV</p> <p>>6 mnd BV</p> <p>>12mndBVcum BVcum 12-23 mnd</p> <p>BVcum>12 mnd BV>1 jr</p>